

Uudistuva suometsien hoito -retkeily Vilppulan Jaakkoinnuolle
110-vuotta ojitustoiminnan aloittamisesta

Yksityismaiden ojien suunnittelu ennen ja suometsien hoitosuunnitelma nykyään

Rapukartano 11.9.2019

Samuli Joensuu

TAPIO

Ojituksen suunnittelu Tapion metsänparannuspiireissä

- Heti alusta lähtien suunnittelijoiden koulutukseen panostettiin voimakkaasti
- Kouluttajina aina aikansa parhaat alan asiantuntijat Helsingin yliopistosta ja Metsäntutkimuslaitoksesta
- Ojitusanomukset
- Lähtökohtana yhteishankkeet
- Maastosuunnittelu
 - Iso suunnitteluryhmä
 - Suunnitteluryhmä kortteerasi usein taloissa
 - Ojasuunnittelu vaati paljon pohjatyötä

Keskusmetsäseura TAPIO,

Helsinki.

Viitaten metsänparannuslain toimeenpanoasetuksen 2 §:ään, saamme täten kun-
nioittaa anoa ojitussuunnitelman tekoa omistamillemme metsämaille sekä samalla
ilmoittaa:

Kuivatusalue sijaitsee Nivalan pitäjän

kylässä

ja koskee se seuraavia tiloja N:o 15, Nivala, Heikkilä

Särjänkylässä olevassa metsämaassa

Ojitus on yksityisojitus, ja voidaan suorittaa naapurista riippumatta.

~~Ojitus on yhteisojitus ja kuuluu kuivatushankkeeseen~~ osakasta:

Kuivatettava suoalue on noin 100 hehtaaria.

Kartta on.

~~Karttaa ei ole, mutta hankitaan se ensi tilassa ja ilmoitamme sen saapumi-~~
~~nestä Teille.~~

Kuivatushankkeen päämiehenä, joka alustavasti vastaa tutkimuskuluista ja hank-
kii tarvittavat apumiehet tutkimusta varten, toimii Pankkijohani Kallio asuva

Nivalan kylässä, jonka postiosoite on: Nivala

Toimitusmies saa asunnon ja ruuan edellämainitun luona

Nivalan kylässä ja tulee hänen asuntoonsa Nivalan

asemalta ~~taivolaisturilta~~ matkaa noin 1 km.

Kyösti Kallio

Osoite: Nivala

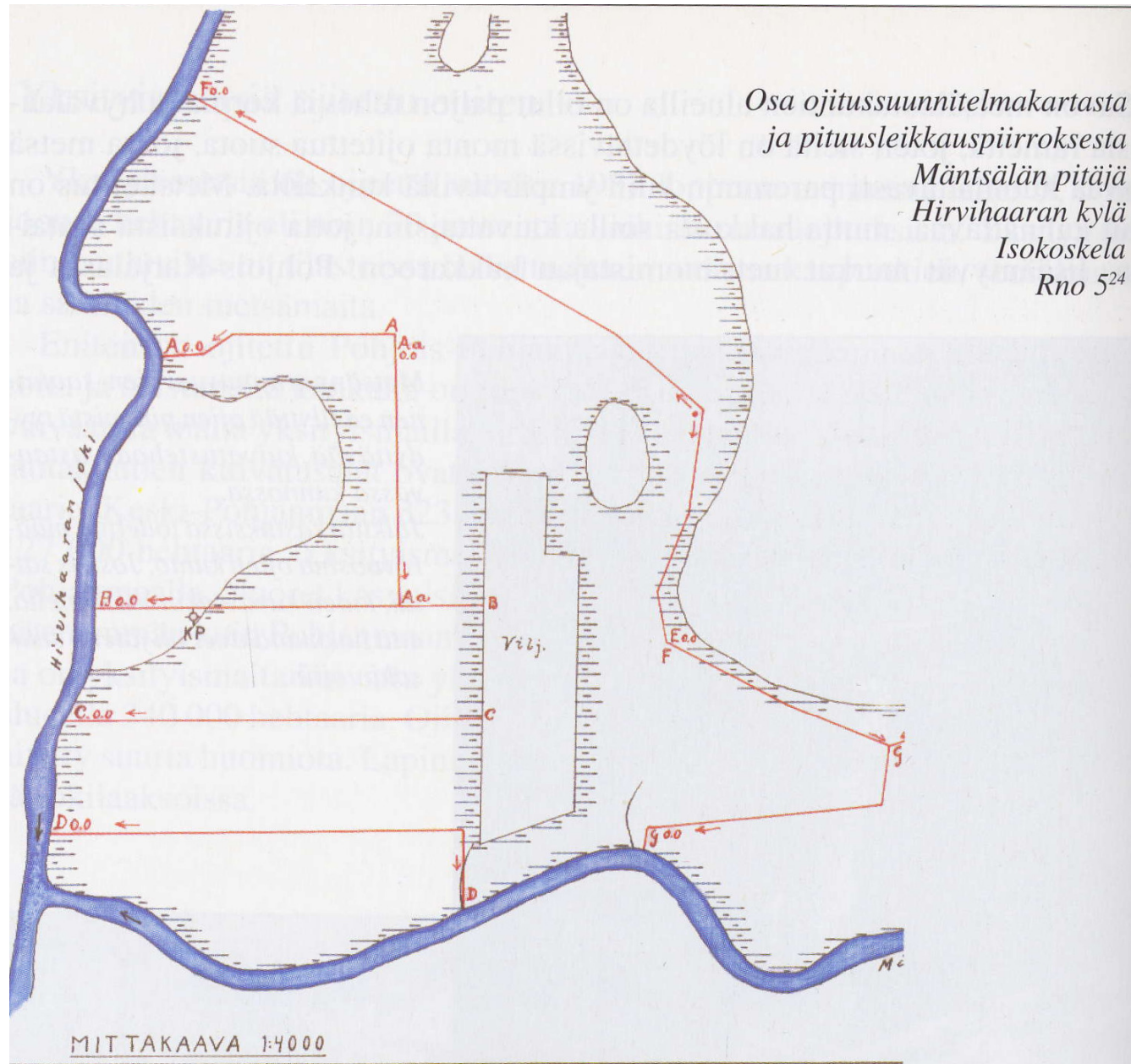
Huom.! Vastattaessa on tarpeeton kohta pyyhittävä yli.

TAPIO

Maastosuunnittelun vaiheet

- Maanomistuksen selvittäminen
- Pintapunnitus
- Turvesyvyystutkimukset
- Pintakartan valmistaminen
- Kuviointi hyvyysluokkiin
- Ojien suunnittelu pintakartan perusteella
- Ojalinjojen raivaus maastoon
- Ojalinjojen mittaus, rassa, vaakitus
- Ojien merkinnät maastoon tärkeitä

Ojituskartta 1930-luvulta

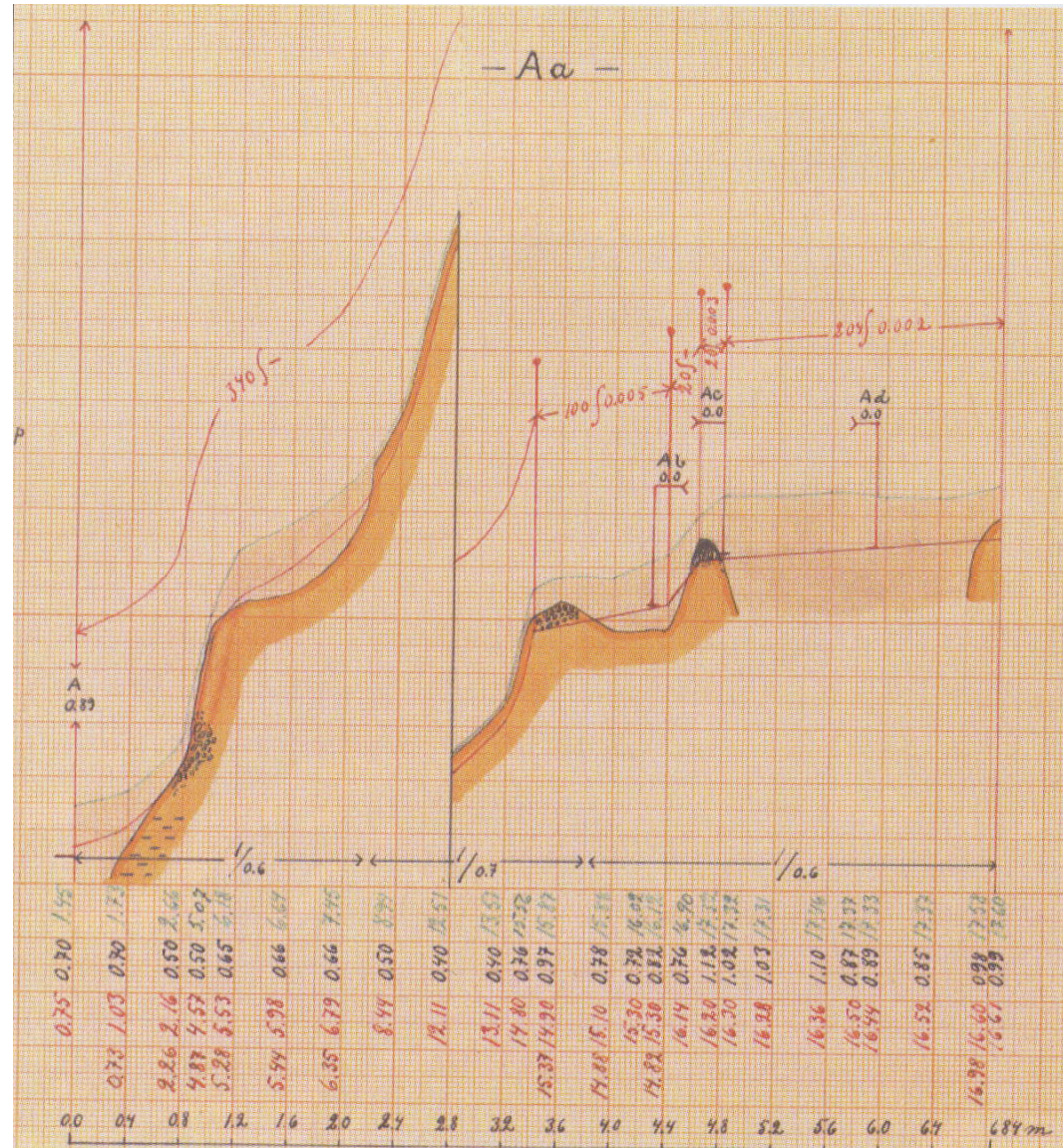
Profiili

Alkuun

jokaisesta ojasta
piirrettiin profiili

Sitä käytettiin
kaltevuuden ja
veden
virtausnopeuden
määrittämiseen

Profiilista oli
helppo laskea
poistettavien
massojen määrä
sekä arvioida
kaivu vaikeus

Suunnittelun periaatteet säilyivät

- Ojasuunnittelun periaatteet säilyivät samanlaisina koko sen ajanjakson, jolloin Tapion metsänparannuspiiriorganisaatio oli olemassa
- Hienosäätöä suunnitelman sisältöön tapahtui
- Kevennystä tarvittiin ojitusmäärien kasvaessa
- Muutoksia tehtiin aina kulloisenkin aikakauden tiedon varassa
- **Ojasuunnittelijan koulutus oli tärkeässä asemassa**
- Vesiensuojelu kuvaan mukaan 1970 –luvun lopulta

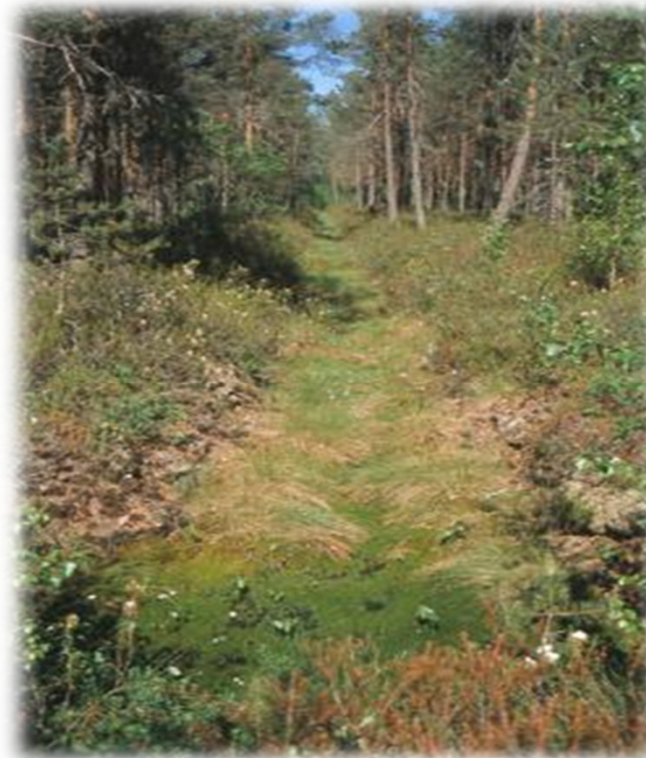

Suometsän- hoitosuunni- telma nykyään

Suunnittelussa hyödynnetään tänään laserkeilausaineistoihin pohjautuvia malleja ja muita paikkatietoaineistoja hyvin laajasti

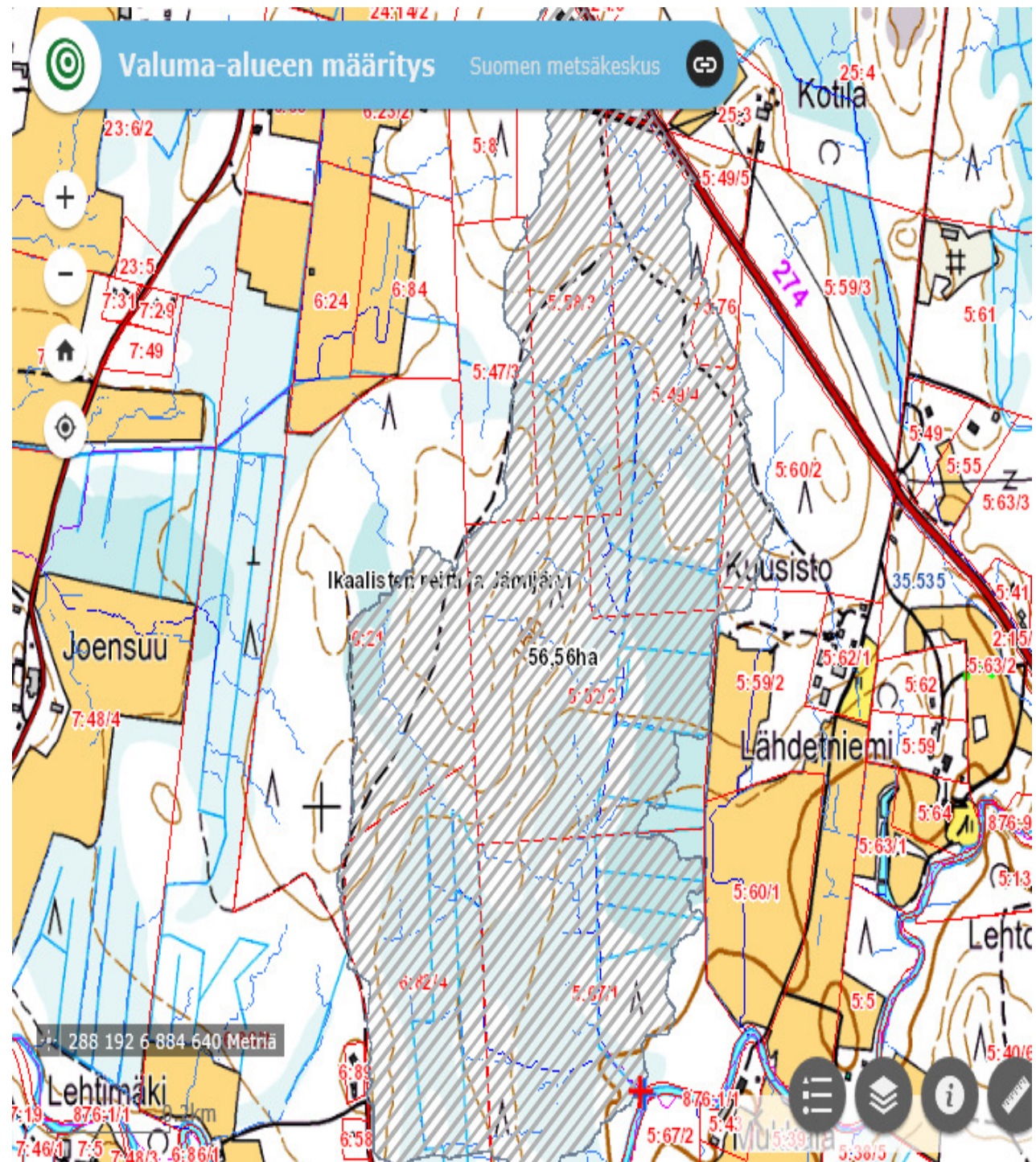
- Auttavat kohdevalinnassa
- Tukena ojien perkaustarpeen selvityksessä
- Tukena eroosioherkkyyden selvittämisessä
- Apuna vesiensuojelumenetelmien valinnassa
- Tukevat puunkorjuun suunnittelua ja toteutusta
- Vaikutus toteutukseen

TAPIO

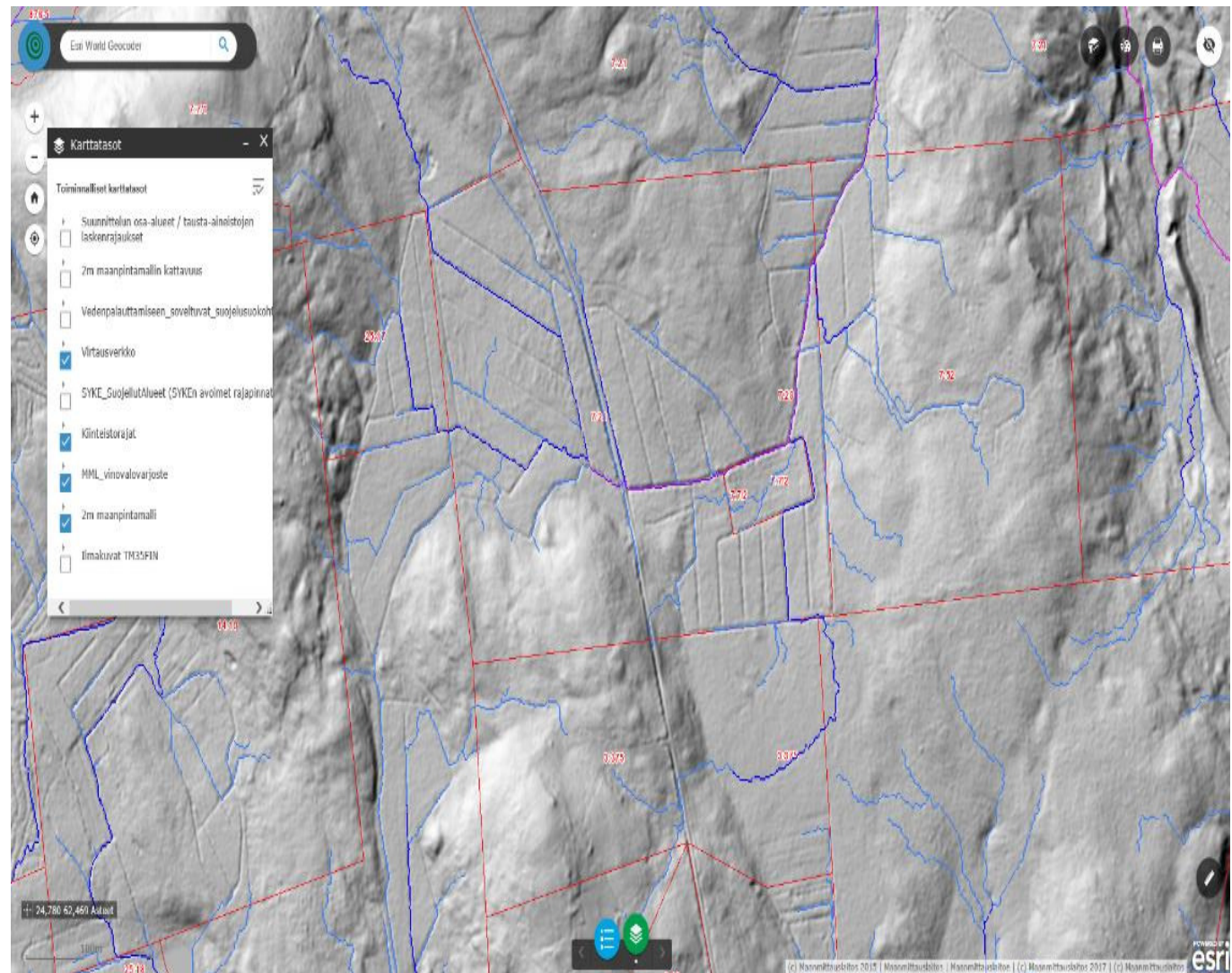
Valuma-alueen määrittästyökalusta on hyötyä

- Apuna hankealueen koon määrittelyssä
- Tietyin rajoituksin suometsien hoitohanke voidaan rajata valuma-alue työkalulla ja hanketta voidaan markkinoida kaikille valuma-alueerajauksen sisäpuolella oleville tiloille

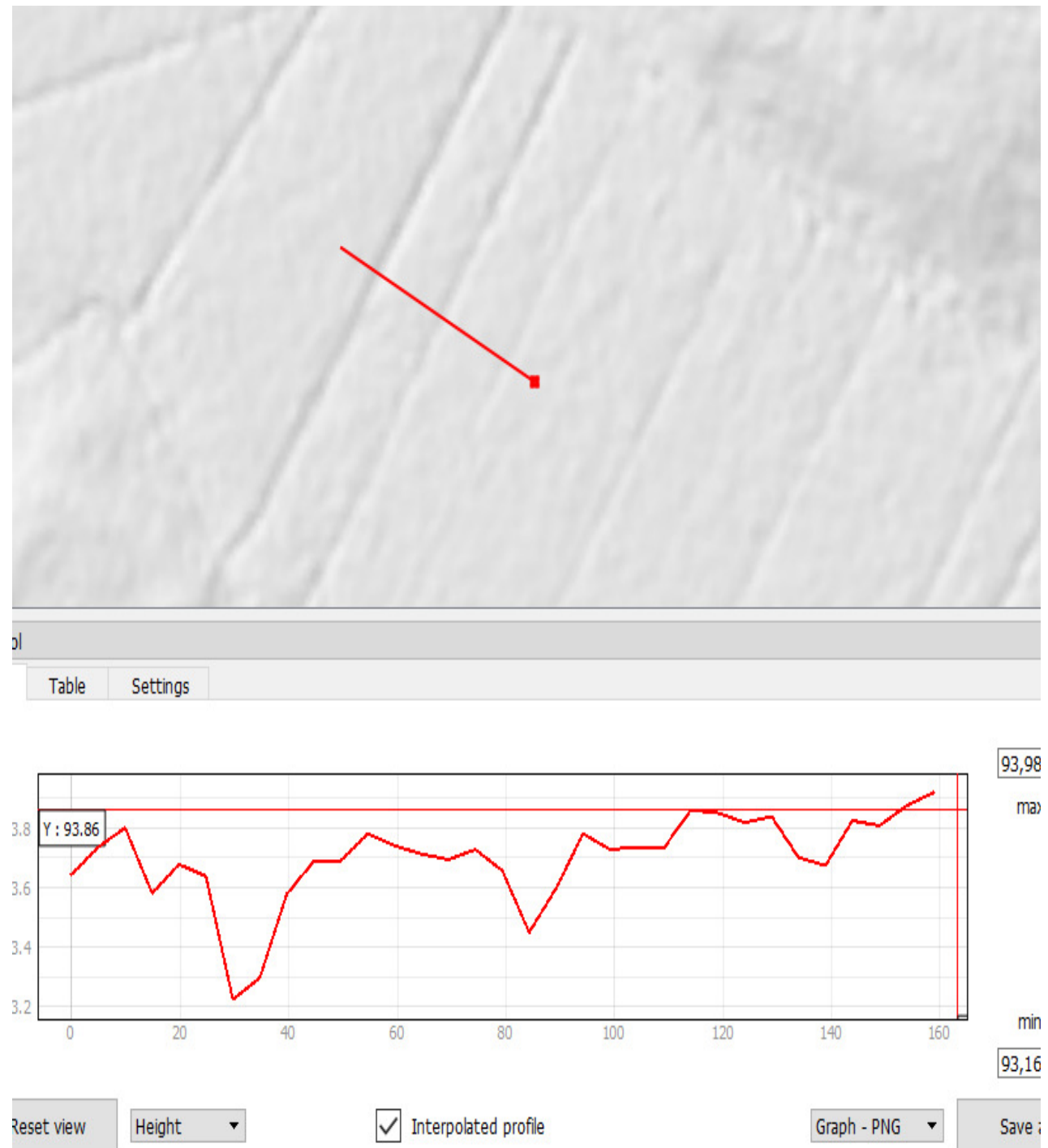
Vinovalo- varjostus- kuvata on hyötyä

- Ainakin selkeästi huono-kuntoiset ojat voidaan erottaa

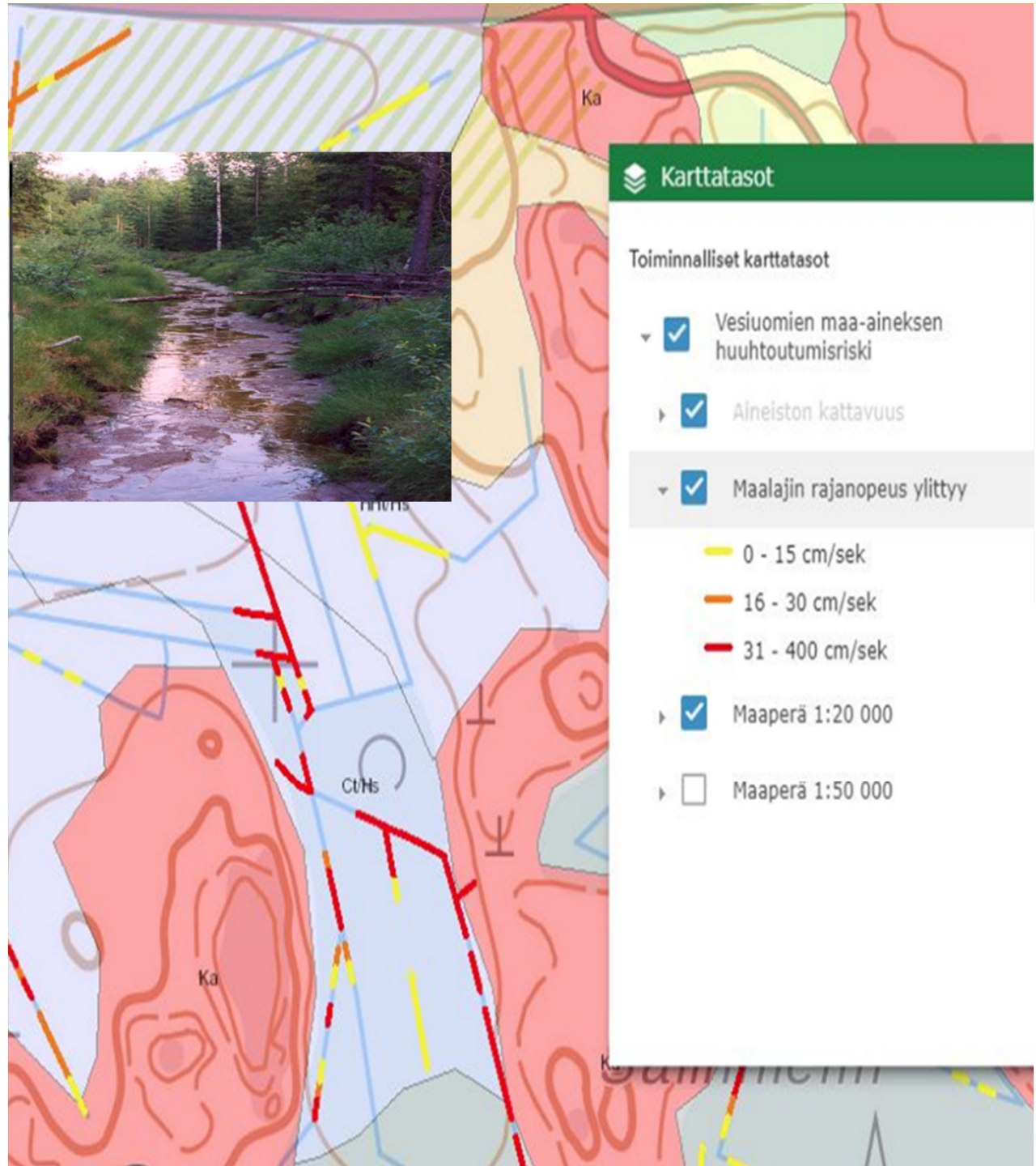
Profiilityökalu

- Profiilityökaluilla voidaan karkealla tasolla arvioida ennakkoon ojien perkaustarvetta
- Esimerkki tehty vapaasti ladattavissa olevalla QGIS-ohjelmalla

Kaltevuus ja eroosioherkkyys

- Eroosioherkkyysteeman avulla suunnittelija pystyy hahmottamaan suunnitelma-alueensa ojien eroosioherkkyiden ja tarpeen hidastaa veden virtausnopeutta niissä tilanteissa
- Eri toimijoiden järjestelmistä löytyy myös mahdollisuus tarkastella laserkeilausaineistoon perustuvalla korkeusmallilla tuotettuja kaltevuusteemoja

Kiitos !

<http://tapio.fi/konsultointi/kaynnissa-olevat-hankkeet/paikkatietoaineiston-hyodyntaminen-kunnstusojituksen-suunnittelussa/>

